

Svarsfil till remiss Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader och förslag till ändring i Boverkets byggregler, dnr: 2747/2019

Svar mailas till remiss@boverket.se

Datum

2021-03-31

Remisslämnare

Anders Rosenkilde

Organisation

TMF

Kontaktperson

Anders Rosenkilde

E-postadress

anders.rosenkilde@tmf.se

Adress

Remissvar

(sätt kryss i vald ruta)

Avstår

Tillstyrker utan kommentar

Tillstyrker med kommentar

Avstyrker med motivering

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Generella synpunkter om Möjligheternas byggregler som tillämpas i förslaget till föreskrift för bullerskydd.

Ambitionen med Möjligheternas byggregler är god. Ett nytt regelverk, som fokuserar på att staten ska ställa funktionsinriktade krav och att samhällsbyggnadssektorn ska säkerställa att kraven uppfylls är en bra drivkraft för att uppnå stimulera utveckling som kan driva fram nya metoder som ger såväl effektivare byggande som sänkta livscykelkostnader. I förslaget till Möjligheternas byggregler dras gränsen mellan staten och sektorn vid uppställande av krav, sektorn ska själv tolka och verifiera att kraven kan uppfyllas. Vi anser att detta behöver modifieras. Staten ska ställa övergripande funktionskrav och svara för att dessa är uppsatta på sådant sätt att de med säkerhet kan verifieras, medan samhällsbyggnadssektorn ska svara för själva verifieringen.

Möjligheternas byggregler stipulerar att staten genom Boverket endast ställer funktionskrav utan allmänna råd och hänvisningar till standarder. Vi stödjer detta synsätt, som är en viktig förutsättning för att ge aktörer i sektorn incitament för utveckling av ny teknik och nya, bättre metoder och processer. Det är samtidigt angeläget att frågan om acceptabla metoder för verifiering är säkerställd. Boverket lämnar detta till sektorn. Vi saknar en analys av hur detta ska tillämpas i praktiken, när det är byggnadsnämnder i 290 olika kommuner som de facto avgör vilka lösningar som ges bygglov. En möjlighet att få någon typ av nationellt godkännande är nödvändigt, både för att säkerställa aktörernas incitament för utveckling och för att undvika att byggnadsnämnderna får en orimlig uppgift i att undersöka förutsättningarna för att godkänna en viss lösning. I utredningen Modernare byggregler (SOU 2019:68) föreslogs en ny myndighet där aktörer skulle kunna få egna lösningar godkända för tillämpning i alla kommuner. En sådan organisation, eller någon annan typ av organisation som säkerställer nationellt godkännande behöver skapas, jämför den norska modellen med Byggforskserien med dokumenterade lösningar som är bedömda av tredje part.

För uppställning av funktionskrav har Boverket identifierat de tre kravnivåerna A, B och C, där A utgör kvalitativt beskrivna funktionskrav och C utgör detaljerade kvantitativa krav, till exempel ett visst siffervärde som ska uppnås eller inte får överskridas. Vi anser att man alltid ska sträva efter att först identifiera krav i klass A för att möjliggöra att sektorn kan tolka föreskriftens funktionskrav i form av standarder, branschregler med mera. Boverket föreslår att byggherren själv ska avgöra om en avvikelse från en föreskrift utgör en mindre avvikelse som kan accepteras. Vi anser att det är bra att byggherren får detta ansvar, men det måste kopplas till att konsekvenserna är förutsägbara. Om byggnadsnämnden, som i förslaget, har möjlighet att neka slutbesked för att man anser att avvikelsen inte är av mindre karaktär, faller detta. En byggherre som vill göra en

mindre avvikelse från en föreskrift måste kunna få ett förhandsbesked som säkerställer att byggprojektet kan slutföras och godkännas enligt byggherrens plan.

Boverket avser att driva arbetet med förnyelse av byggreglerna successivt under en följd av år, där föreskrifterna om skydd mot buller är det första avsnitt av Boverkets byggregler som avses bli ersatt av nya föreskrifter. Vi anser inte att konsekvenserna av ett etappvis införande av nya föreskrifter är tillräckligt utrett. Konsekvenserna av detta för såväl aktörerna i sektorn som byggnadsnämnderna i kommunerna behöver klarläggas.

Generellt om Bullerskydd

Boverkets föreskrifter om ”skydd mot buller” är rimligen inte bara en fråga om en miniminivå som skall gälla i alla lägen oavsett vilken typ av bostad som skall byggas. Man måste väga in risk för ljudalstring och viljan att betala för att möjligen minimera denna risk. Det finns därför minst fyra viktiga aspekter som inte beaktats när man formulerat krav i remissförslaget och det är:

- A) Storlek på eller typ av bostad
- B) Betalningsvilja för extra dB
- C) Risken att höga ljudnivåer uppstår i en bostad! Ljudnivåer som sedan skall isoleras via skiljkonstruktionen
- D) Beteende beroende på var i livet du befinner dig

Om sifferkravet som det ser ut i remissförslaget hade öppnat för mer differentiering hade man också kunnat anpassa till den övergripande föreskriften i aktuellt avsnitt

1 § Denna författning innehåller föreskrifter till 3 kap. 13 § plan- och byggförordningen (2011:338) om krav på att byggnader ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att buller, som uppfattas av användarna eller andra personer i närheten av byggnaden, ligger på en nivå som inte medför en oacceptabel risk för dessa personers hälsa och som möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredställande förhållanden.

*2 § Byggnader, deras installationer och motordrivna anordningar ska utformas så att buller från dessa och buller mellan utrymmen i byggnaden likväl som buller utifrån **dämpas i den omfattning som den avsedda användningen kräver.***

Det finns ett gigantiskt behov av att sänka kostnader och klimatavtryck samt tillhandahålla bra bostäder med väl avvägd kvalitet. Vissa av kraven känns rimligt avvägda eller åtminstone hanterbara, eftersom de inte beror av sannolik belastning utan faktiskt en känd källstyrka (kraven för ljudnivå och trafikbuller), medan ljudisoleringen mellan lägenheter hanteras som en schablon utan hänsyn till ovan angivna aspekter. Det är inte alls bra då just denna egenskap dimensionerar många typer av byggnader idag, vilket självklart kommer att driva kostnaden.

Vi förordar egentligen inte att krav för ljudisolering skall försämras baserat på hur man upplever ljudkvaliteten utan vi hade bara önskat en mer genomtänkt formulering med hänsyn till bostadsform (inte bara bostäder för äldre) så att den ljudisolering som efterfrågas står i proportion till den belastning som förväntas, och därmed anpassat till §1.

Det är viktigt att påpeka i sammanhanget att det finns undantag för studentbostäder i andra delar av BBR, varför det vore rimligt att överväga detta även för avsnittet om bullerskydd. Exempelvis finns avsteg i avsnitten om Tillgänglighet (3.146), Bostäder större än 55 m² (3.222, undantag för bostäder med avsedda för flera studenter), Studentbostäder om högst 35 m² (3.225, ett flertal undantag) samt Solljus (6.323, inget krav på direkt solljus).

Föreskrift §	Konsekvensutredning (sida)	Kommentar/Motivering	Ert förslag till ändring
	71 - 72	Vi stödjer inte ett generellt krav på bullerskyddsdocumentation utan endast när det är påtaglig risk för att problem med buller kan uppstå. Småhus och andra enkla byggnader bör undantas för detta krav då lägre risk för bullerstörning föreligger.	Ändra text
	Kap 3.8	Boverket skriver "Genom att inte ha allmänna råd ska man kunna använda andra metoder än de som råden pekar på." Men boverket gör alla råden för bostäder till föreskrifter. En föreskrift är ett starkare krav än ett råd.	
4§-6§		Det framgår inte att man accepterar medelvärdesbildning av flera mätningar efter en kontrollmätning, vilket i praktiken innebär 2 dB högre krav än idag i enskilda fall. För träbyggnader är detta helt förödande och fullständigt oacceptabelt. Spridningen mellan mätningar varierar också mer för trähus jämfört med betonghus, så att bibehålla att enstaka avvikelser om minst 2 dB är enormt viktigt för att inte stoppa utvecklingen av nya träbyggnader. Små	Inför att det är medelvärdet av flera mätningar som skall uppfylla kravet. Annars skärps kraven med 2 dB och det är knappast andemeningen

		lägenheter med ibland väldigt små rum gör också att kraven ibland är extra svåra att uppfylla utan att ökad störningsnivå kan påvisas	
6§	s. 23; s 25	Man använder sig av begreppet "försumbar stegljudsbelastning". Det är bra men det borde övervägas en nivå till ("liten stegljudsbelastning") för boendeformer såsom studentbostäder och ungdomsbostäder.	Studentbostäder bedöms kunna underställas ett "lägre krav". 2 dB lägre krav vore lämpligt i ett första läge för att skapa en differentiering. Alternativet är att öppna upp för lite tolkningsutrymme.
4§		På samma sätt som för stegljud bör det införas "minskad risk för att höga ljudnivåer uppstår" för boendeformer såsom studentbostäder och ungdomsbostäder.	Små rum i en lägenhet behöver undantas / underställas lägre krav. Överväg 2 dB även här för att underlätta att man kan tillhandahålla bra och prisvärda studentbostäder. Detta skulle innebära avsevärda förenklingar i tekniska lösningar. Alternativet är att öppna upp för lite tolkningsutrymme.
4§		Sovrum i större lägenheter för flera studenter bör utformas med lagom sekretess mellan sovrummen. Rum i sådana lägenheter skall inte hanteras som "bostäder".	Överväg ett undantag och bedömning i enskilda fall
4§-6§		Små rum mindre än 25 m ³ i stora lägenheter bör också hanteras separat då mätmetoderna är extra ogynnsamma för sådana små sovrum □ kräver stora insatser för att uppfylla minimikrav utan att upplevelsen påverkas.	Små rum i en lägenhet behöver undantas / underställas lägre krav vertikalt men samtidigt bör man ställa kravet från gångstråk (diagonalt). Överväg 2 dB även här. Alternativet är att öppna upp för lite tolkningsutrymme eller tillåt större avvikelser än 2 dB (exempelvis 4 dB) i en eventuell medelvärdesbildning, se nästa rad.
9§	s. 26	Krav i tersband	Kanske är det rätt men en lite mer utförlig konsekvensutredning efterfrågas då det är ett krav som tillkommer från tidigare utgåva och som dessutom skärper kraven vilket inte varit intentionerna i denna revidering.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan